



Zahájení a průběh správního řízení
Podklady pro vydání rozhodnutí
Zajištění účelu a průběhu řízení
Přerušování a zastavení řízení

Anna Chamráthová

Zahájení

- Zahájení řízení o žádosti
- Zahájení řízení z moci úřední

Zahájení řízení o žádosti

- Řízení o žádosti je zahájeno dnem, kdy žádost nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení, **došel věcně a místně příslušnému správnímu orgánu**.
- Pokud ze zákona nebo z povahy věci vyplývá, že žádost může podat jen více žadatelů společně, není třeba, aby podání byla učiněna současně.
- Pro zahájení řízení je rozhodné, kdy tak učinil **poslední z žadatelů**; správní orgán o zahájení řízení ostatní žadatele vyrozumí.
- Zjevně právně nepřipustnou žádost správní orgán usnesením **zastaví** (≠ odložení věci!)

Zahájení řízení z moci úřední

- Řízení z moci úřední je zahájeno dnem, kdy správní orgán oznámil zahájení řízení účastníkovi hlavnímu (§ 27 odst. 1) doručením oznámení nebo ústním prohlášením, a není-li správnímu orgánu tento účastník znám, pak kterémukoliv jinému účastníkovi.
- Oznámení musí obsahovat označení správního orgánu, předmět řízení, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby.
- Jestliže je v řízení z moci úřední více účastníků uvedených v § 27 odst. 1, má pro zahájení řízení význam oznámení o zahájení řízení **prvnímu z nich**. Těm, kterým se nepodařilo zahájení řízení oznámit, ustanoví správní orgán opatrovníka; usnesení o ustanovení opatrovníka se doručuje veřejnou vyhláškou.

Žádost - náležitosti

- obecné náležitosti podání podle § 37 odst. 2 SŘ
- musí z ní být patrné, co žadatel žádá nebo čeho se domáhá,
- žadatel je dále povinen označit další jemu známé účastníky.

Žádost - vady

- Nemá-li žádost předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán žadateli nedostatky odstranit na místě nebo jej vyzve k jejich odstranění, poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu a poučí jej o následcích neodstranění nedostatků v této lhůtě; současně může řízení přerušit
- Zjevná právní nepřípustnost
- Důsledkem neodstranění je zastavení řízení

Dispozice se žádostí

- Žadatel může zúžit předmět své žádosti nebo vzít žádost zpět; toto právo nelze uplatnit v době od vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně do zahájení odvolacího řízení.
- I bez souhlasu správního orgánu.
- POZOR – zpětvzetí žádosti v případě více žadatelů - musí se zpětvzetím souhlasit všichni.

Překážky řízení

- **Litispence** - zahájení řízení u některého správního orgánu brání tomu, aby o téže věci z téhož důvodu bylo zahájeno řízení u jiného správního orgánu. (*pokud k tomu dojde, bude zastaveno*)
- **Rei iudicatae** (administratae) - přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze jednou

Přerušeni řízení

- je na místě v případě překážky dočasně bránící vydání rozhodnutí, a to na dobu nezbytně nutnou, po jejím odpadnutí řízení pokračuje
- během přerušeni neběží lhůta k vydání rozhodnutí, činí se jen úkony k odstranění překážky
- správní orgán MŮŽE řízení (usnesením) přerušit (= **fakultativní přerušeni**)
 - současně s výzvou k odstranění nedostatků žádosti podle [§ 45 odst. 2](#)
 - současně s výzvou k zaplacení správního poplatku, který je spojen s určitým úkonem v řízení (vč. určení lhůty k zaplacení)
 - probíhá-li řízení o předběžné otázce nebo ho lze předpokládat (srov. § 64 odst. 1 písm. c) SŘ)
 - do doby ustanovení opatrovníka procesně nezpůsobilému účastníkovi
 - v řízení z moci úřední na požádání účastníka (*pokud to není v rozporu s veřejným zájmem, souhlasí s tím hlavní účastníci a jedná se o důležité důvody*)
 - z dalších důvodů stanovených zákonem
- **MUSÍ** přerušit (= **obligatorní přerušeni**) v řízení o žádosti na požádání žadatele

Předběžná otázka

- Otázka, o níž nepřísluší rozhodnout správnímu orgánu, který rozhoduje o věci a o které nebylo dosud pravomocně rozhodnuto
- správní orgán:
 - a) může dát podnět k zahájení řízení před příslušným správním orgánem nebo jiným orgánem veřejné moci; v případech stanovených zákonem je správní orgán povinen takový podnět dát
 - b) může vyzvat účastníka, popřípadě jinou osobu, aby podala žádost o zahájení řízení před příslušným správním orgánem nebo jiným orgánem veřejné moci ve lhůtě, kterou správní orgán určí
 - c) může si o ní učinit úsudek sám, s výjimkou toho, zda byl spáchán trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt a kdo za něj odpovídá a otázek osobního stavu

Zastavení řízení

- je na místě, nelze-li již v řízení pokračovat
- správní orgán MUSÍ (usnesením) řízení zastavit, jestliže
 - žadatel vzal svou žádost zpět
 - byla podána žádost zjevně právně nepřípustná
 - žadatel v určené lhůtě neodstranil podstatné vady žádosti, které brání pokračování v řízení,
 - žadatel ve stanovené lhůtě nezaplatil správní poplatek, k jehož zaplacení byl v řízení povinen,
 - zjistí, že o téže věci bylo z téhož důvodu zahájeno řízení u jiného správního orgánu (tj. nastala překážka litispendence)
 - žadatel nebo ten, o kom je rozhodováno, zemřel anebo zanikla-li věc nebo právo, kt. se řízení týká
 - z dalších důvodů stanovených zákonem

Podklady pro vydání rozhodnutí

- Závazné (závazná stanoviska dotčených orgánů)
- Nezávazné – podléhají zásadě volného hodnocení důkazů
- návrhy účastníků
- **důkazy** - všechny důkazní prostředky, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy
- skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti
- podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci
- skutečnosti obecně známé

Opatřování podkladů

- opatřuje správní orgán (*oslabeno u tzv. sporného řízení*)
- jestliže to nemůže ohrozit účel řízení, může na **požádání účastníka** připustit, aby za něj podklady pro vydání rozhodnutí opatřil tento účastník
- správní orgán je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu
- v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen **i bez návrhu** zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící **ve prospěch i v neprospěch** toho, komu má být povinnost uložena

Provádění důkazů

- Účastníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.
- Zásadně se provádí při ústním jednání.
- O provádění důkazů mimo ústní jednání musí být účastníci včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení.

Důkaz listinou

- Uložení předložení - usnesením.
- Výjimka - **možnost odepření** z důvodů, pro které nesmí být svědek vyslechnut nebo pro které je svědek oprávněn výpověď odepřít.
- **Veřejné listiny** - listiny vydané soudy České republiky nebo jinými orgány, jakož i listiny, které jsou zvláštními zákony prohlášeny za veřejné, potvrzují, že jde o prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, potvrzují i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno.
- Předložení listiny je v případech a za podmínek stanovených zvláštním zákonem možné nahradit **čestným prohlášením účastníka nebo svědeckou výpovědí**.
- O provedení důkazu listinou se učiní záznam do spisu.

Důkaz ohledáním

- Povinnost předložit nebo strpět ohledání věci na místě – vydává se o tom usnesení
- Výjimka - **možnost odepření** z důvodů, pro které nesmí být svědek vyslechnut nebo pro které je svědek oprávněn výpověď odepřít.
- Správní orgán může k účasti na ohledání přizvat nestranné osoby, aby zajistil jejich přítomnost při provádění důkazu. Tyto osoby nemají práva ani povinnosti účastníků.

Důkaz svědeckou výpovědí

- **Výpověď** - Každý, kdo není účastníkem, je povinen vypovídat jako svědek; musí vypovídat pravdivě a nesmí nic zamlčet.
- **Zákaz výslechu svědka** - Svědek nesmí být vyslýchán o utajovaných informacích chráněných zvláštním zákonem, které je povinen zachovat v tajnosti, ledaže byl této povinnosti příslušným orgánem zproštěn, a jestliže by svou výpovědí porušil státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže byl této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěn.
- **Odepření výpovědi** - Výpověď může odepřít ten, kdo by jí způsobil sobě nebo osobě blízké nebezpečí stíhání pro trestný čin nebo správní delikt.
- **Poučení** - Správní orgán svědka před výslechem poučí o důvodech, pro které nesmí být vyslýchán, o právu odepřít výpověď, o jeho povinnosti vypovídat pravdivě a nic nezamlčet a o právních následcích nepravdivé nebo neúplné výpovědi.

Důkaz znaleckým posudkem

- Rozhodnutí závisí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají, a odborné posouzení skutečností nelze opatřit od jiného správního orgánu
- Usnesením – oznamuje se pouze znalci, ostatní účastníci se vhodným způsobem vyzoomí
- Posudek je nutné vypracovat písemně a ve lhůtě k tomu určené (*znalce lze také vyslechnout*)

Zajištění účelu a průběhu řízení

- Předvolání
- Předvedení
- Předběžné opatření
- Pořádková pokuta
- Vykázání z místa konání úkonu
- Záruka za splnění povinnosti (pozor, upravena v části III SŘ!)

Předvolání

- nutná osobní účast
- písemné do vl. rukou s dostatečným předstihem
- obsah předvolání - kdo, kdy, kam a proč se má dostavit
- poučení - **následky nedostavení se** (*možnost předvedení*)
- omluva – závažné důvody

Předvedení

- bez omluvy se nedostaví
- usnesení - písemné – doručuje se provádějícím orgánům
- PČR, jiný ozbrojený sbor

Předběžné opatření

- z moci úřední nebo na požádání účastníka
- před skončením řízení
- nutnost zatímně upravit poměry účastníků, nebo je-li obava, že by bylo ohroženo provedení exekuce
- lze účastníkovi nebo jiné osobě přikázat, aby něco vykonal, něčeho se zdržel nebo něco strpěl, anebo zajistit věc, která může sloužit jako důkazní prostředek, nebo věc, která může být předmětem exekuce.

Předběžné opatření II

- Vydává se **rozhodnutím**
- Lhůta - do **10 dnů** od žádosti účastníka
- Rozhodnutí se oznamuje jen tomu, koho se týká, popřípadě též jinému účastníkovi, který o jeho vydání požádal.
- Odvolání proti rozhodnutí o nařízení předběžného opatření **nemá odkladný účinek**; může je podat pouze účastník, kterému se rozhodnutí oznamuje.
- Povinnost věc vydat, popř. odnětí – protokol, potvrzení o odnětí věci
- **Zrušení** rozhodnutím bezodkladně poté, co pomine důvod, pro který bylo nařízeno.

Pořádková pokuta

- Tomu, kdo v řízení závažně ztěžuje jeho postup tím, že
 - a) se bez náležité omluvy nedostaví na předvolání ke správnímu orgánu,
 - b) navzdory předchozímu napomenutí ruší pořádek, nebo
 - c) neuposlechne pokynu úřední osoby.
- Tomu, kdo učiní hrubě urážlivé podání.
- Ukládána rozhodnutím – může být první úkon v řízení; lze novým rozhodnutím v závislosti na chování osoby prominout/snížit
- Max. 50.000,- (tak, aby nebyla v hrubém nepoměru k závažnosti následku a k významu předmětu řízení) – lze i opakovaně

Vykázání z místa konání úkonu

- Kdo nepřístojným chováním ruší pořádek při ústním jednání nebo ohledání na místě, popřípadě při jiném úkonu.
- Usnesení se vyhlašuje ústně.
- Poučení o následcích neuposlechnutí.
- Vykázání vynucují tytéž orgány, které provádějí předvedení – PČR, jiný ozbrojený sbor.
- Jestliže úkon není uskutečňován v úředních místnostech správního orgánu, nelze z místa úkonu vykázat osobu, která má vlastnické či užívací právo k prostoru, kde se úkon koná.